

Otvoreni pristup i otvoreni podaci prikupljeni u okviru istraživanja u Horizon 2020 Mogućnosti u okviru OpenAIRE

Vodič za koordinate i administratore projekata

Obavezujući otvoreni pristup u Horizon 2020

Evropska komisija (EK) je propisala da svi objavljeni radovi nastali u okviru projekata financiranih u Horizon 2020 ciklusu budu u otvorenom pristupu (OA), tj. slobodno dostupni na internetu bez ograničenja upotrebe.

4 jednostavna koraka do otvorenog pristupa

Korak 1. Pošaljite rad u časopis po vašem izboru (bez ikakvog ograničenja). Troškovi objavljivanja (*APC-Article Processing Charge*) su dozvoljeni trošak, i mogu se nadoknaditi za vreme trajanja projekta.

Korak 2. Deponujte konačnu recenziranu verziju rukopisa ili PDF izdavača (objavljenu verziju) u repozitorijum (institucionalni ili nacionalni) ili pošaljite na Zenodo.org ukoliko nemate drugu opciju na raspolaganju. To uradite u što kraćem roku, a najkasnije prilikom objavljivanja. Napomena: nije dovoljno da navedete publikacije na sajtu projekta - tako neće biti registrovane!

Korak 3. U svakom radu (metapodacima) obavezno navedite podatke o finansiranju projekta uključujući termine [„Evropska unija (EU)“ i „Horizont 2020“] ili [„Euratom“ i “Euratom research and training programme 2014-2018”]; naziv aktivnosti, akronim i broj projekta, datum objavljivanja rada, dužinu embargo perioda (ako postoji) i međunarodno priznate identifikatore elektronskih dokumenata (npr. DOI, handle).

Korak 4. Obezbedite otvoren pristup deponovanoj publikaciji. Embargo od 6 meseci (ili 12 meseci za društvene i humanističke nauke) je prihvatljiv.

OpenAIRE: Servisi za administratore projekata

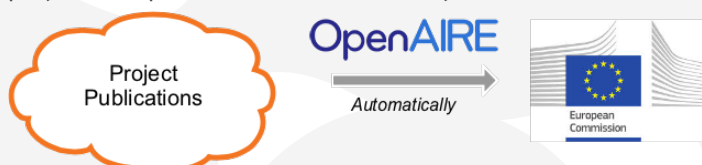
Pronađite svoj projekat na: www.openaire.eu.

OpenAIRE održava stranice za svaki Horizon 2020 projekat i one sadrže osnovne informacije, publikacije, skupove primarnih podataka, kao i sve statistike u okviru projekta.

OpenAIRE sadrži aplikaciju **App Box** koja vam omogućava da napravite spisak publikacija samo jednim klikom. Koristite je da saopštite rezultate projekta svojim saradnicima ili je postavite na sajt svog projekta i automatski ažurirajte.

Deponovanje rezultata vašeg istraživačkog projekta u repozitorijume kompatibilne sa Open AIRE-om automatski obezbeđuje:

- i. **poštovanje pravila** projekta Horizon 2020 koje se tiču otvorenog pristupa naučnim publikacijama;
- ii. **Uštedu vremena** s obzirom na to da možete da uvezete publikacije projekta na portal EK učesnika samo jednim klikom!

Ne možete da pronađete ili vidite sve publikacije Vašeg projekta u OpenAIRE u vreme izveštavanja?

To znači da oni nisu deponovani u repozitorijum koji je usaglašen sa OpenAIRE-om. Koristite usluge našeg portala (*Participate-Link Research Results*) da potražite sve publikacije koje su deponovane, a nisu nedostupne, ili nisu deponovane uopšte. Možemo vam pokazati način da to ispravite!

Otvoreni istraživački podaci

Open Research Data Pilot (ORDP)

Ukoliko je vaš projekat deo ORDP-a (proverite u potpisanom ugovoru), onda morate ispuniti sledeće minimalne zahteve:

- Napravite plan za upravljanje podacima. Koristite postojeće dostupne alate kao što je Digital Curation Center's DMP dmponline.dcc.ac.uk, koji već sadrži šablone za H2020.
- Deponujte prikupljene podatke u repozitorijum. Proverite globalni registar repozitorijuma podataka www.re3data.org. Ukoliko ne možete da nađete odgovarajući repozitorijum, na raspolaganju vam stoji OpenAIRE/CERN www.Zenodo.org.
- Obezbedite informacije o neophodnim alatima za upotrebu podataka u cilju provere rezultata (ili omogućite direktan pristup alatima).

OpenAIRE program sastavlja i održava listu resursa koji vam mogu pomoći da razumete i ispunite zahteve Data Pilot-a.

Za početak možete preuzeti detaljna objašnjenja Data Pilot-a: www.openaire.eu/services-factsheets i proveriti stranice za podršku na: www.openaire.eu/opendatapilot.

Da li je vaš projekat deo ORDP? Pronađite oblasti u okviru H2020 koje su po automatizmu deo Data Pilot - www.openaire.eu/opendatapilot. Projekti iz drugih oblasti mogu učestvovati na dobrovoljnoj osnovi.

Da li možete da ne učestvujete u ORDP? Uz dobro obrazloženje projekti u bilo kojoj fazi razvoja mogu biti izuzeti iz Data Pilota. Detaljne informacije dostupne su na: www.openaire.eu/opendatapilot.

OpenAIRE odgovara na vaša pitanja

Šta je repozitorijum?

Repozitorijum otvorenog pristupa podrazumeva slobodan pristup objavljenim rezultatima istraživanja. Istraživači najčešće arhiviraju svoje nalaze i radove u institucionalnim ili tematskim repozitorijumima kao što su arXiv, Europe PubMed Central i sl. Repozitorijum vam može dodeliti trajnu veb adresu koja omogućava lakšu dostupnost.

OpenAire tehnički usklađeni repozitorijumi

OpenAIRE repozitorijum obezbeđuje da svi deponovani dokumenti koriste odgovarajuće metapodatke, da su linkovani sa datim projektima i da su prava pristupa pravilno naznačena (status otvorenog pristupa). Posetite www.openaire.eu (Participate->Deposit), i pronađite repozitorijum koji će Vam pomoći da ispunite sve H2020 zahteve. Ili deponujte u www.zenodo.org, repozitorijum za podatke i publikacije koje su rezultati EU projekata.

Da li izdavači dozvoljavaju samostalno arhiviranje radova u repozitorijume?

U većini slučajeva odgovor je pozitivan. Najveći broj izdavača (proverite na: www.sherpa.ac.uk/romeo) će vam dozvoliti da deponujete kopiju vašeg članka u repozitorijum, u nekim slučajevima teka nakon određenog perioda (embargo). Ukoliko je taj period duži od 6 meseci (ili 12 meseci u slučaju društvenih nauka) Horizon 2020 očekuje od autora da obavezu ispune objavljivanjem u časopisima otvorenog pristupa.

Za odgovore na ostala najčešće postavljena pitanja posetite:
www.openaire.eu/support/faq

O OpenAIRE

OpenAIRE infrastrukturu finansira Evropska komisija u cilju podrške konceptu Otvorenog pristupa (OA).

Dodatne informacije i kontakte naći ćete na:

www.openaire.eu

Korisni linkovi:

Uputstvo Evropske komisije za otvoreni pristup naučnim publikacijama i rezultatima istraživanja u okviru Horizon 2020 programa:

http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/grants_manual/hi/oa_pilot/h2020-hi-oa-pilot-guide_en.pdf

Informator Evropske komisije o otvorenom pristupu:

https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/sites/horizon2020/files/FactSheet_Open_Access.pdf